

Giải pháp nâng cao kết nối doanh nghiệp với cơ sở giáo dục đại học

Lê Chi Lan

Email: chilansgu.kt@gmail.com
Trường Đại học Sài Gòn
273 An Dương Vương, Quận 5,
Thành phố Hồ Chí Minh, Việt Nam

TÓM TẮT: Đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao nhằm đáp ứng nhu cầu của thị trường lao động là một vấn đề trọng tâm mà các cơ sở giáo dục và đào tạo đặc biệt chú trọng. Việc nâng cao chất lượng nguồn nhân lực được xem là yếu tố then chốt và cấp bách trong lĩnh vực giáo dục... Nghiên cứu đã tiến hành thu thập ý kiến từ 40 doanh nghiệp để đánh giá mức độ cần thiết và mức độ đáp ứng trong quá trình kết nối giữa doanh nghiệp và các cơ sở giáo dục. Kết quả nghiên cứu chỉ ra rằng, mức độ cần thiết ở mức cao, tuy nhiên mức độ đáp ứng lại chỉ ở mức khá. Điều này cho thấy sự chênh lệch giữa nhu cầu thực tế và khả năng đáp ứng hiện tại. Để giải quyết vấn đề này, việc gắn kết chặt chẽ giữa lý thuyết và thực tiễn trong quá trình đào tạo là hết sức cần thiết. Bài viết đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao việc kết nối giữa doanh nghiệp và các cơ sở giáo dục nghề nghiệp cũng như giáo dục đại học.

TỪ KHÓA: Giải pháp, doanh nghiệp, kết nối, cơ sở đào tạo, nguồn nhân lực.

→ Nhận bài 07/7/2024 → Nhận bài đã chỉnh sửa 29/7/2024 → Duyệt đăng 15/9/2024.

DOI: <https://doi.org/10.15625/2615-8957/12410902>

1. Đặt vấn đề

Hệ thống giáo dục nghề nghiệp và giáo dục đại học đóng vai trò vô cùng quan trọng trong việc cung cấp nguồn nhân lực chất lượng cao cho nền kinh tế và xã hội, đặc biệt là trong bối cảnh thị trường lao động ngày càng đòi hỏi cao về năng lực cạnh tranh. Tuy nhiên, các doanh nghiệp tại Việt Nam đang phải đối mặt với những khó khăn trong việc tìm kiếm nguồn lao động có trình độ học vấn và kỹ năng phù hợp với yêu cầu công việc, mặc dù nhu cầu mở rộng sản xuất và đổi mới công nghệ đang ngày càng gia tăng [1]. Nghị quyết số 08/NQ-CP ngày 24 tháng 01 năm 2018 của Chính phủ đã ban hành Chương trình hành động nhằm thực hiện Nghị quyết số 19-NQ/TW ngày 25 tháng 10 năm 2017 của Hội nghị lần thứ sáu Ban Chấp hành Trung ương khóa XII, tập trung vào việc đổi mới hệ thống tổ chức và quản lý, nâng cao chất lượng và hiệu quả hoạt động của các đơn vị sự nghiệp công lập. Điều này bao gồm cả việc tăng cường gắn kết giữa cơ sở giáo dục nghề nghiệp và doanh nghiệp, khuyến khích doanh nghiệp tham gia vào hoạt động giáo dục nghề nghiệp và xây dựng các chương trình đào tạo phù hợp với nhu cầu thị trường lao động [2]. Để thúc đẩy sự phát triển của thị trường lao động, cần tăng cường năng lực cạnh tranh của nguồn nhân lực thông qua việc cải thiện chất lượng đào tạo, đặc biệt là sự gắn kết chặt chẽ giữa lý thuyết và thực tiễn. Điều này rất cần thiết để đảm bảo rằng, sinh viên tốt nghiệp có thể đáp ứng được yêu cầu của doanh nghiệp ngay từ khi vào làm việc. Đặc biệt, việc gắn kết cung và cầu lao động để đáp ứng yêu cầu của thị trường là điều thiết yếu” [3]. Chính vì những lý do trên, tác

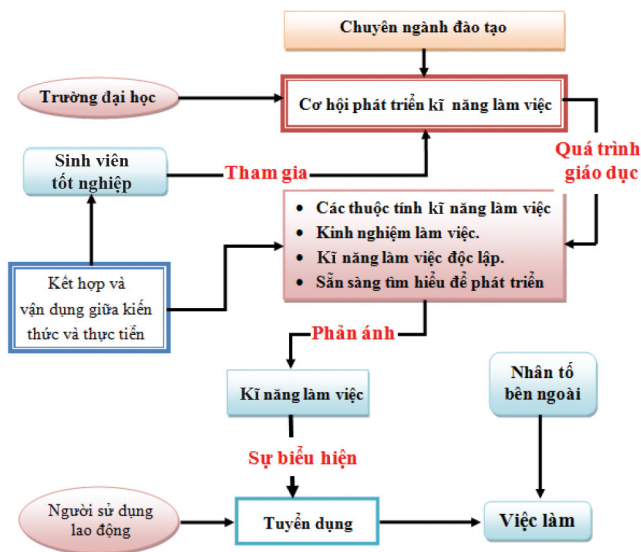
giả đã chọn vấn đề “Giải pháp nâng cao kết nối doanh nghiệp với cơ sở giáo dục đại học” để nghiên cứu.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Cơ sở lý luận liên quan đến mối quan hệ giữa cơ sở giáo dục và doanh nghiệp

Các cơ sở giáo dục đại học đóng vai trò không thể thay thế trong việc đào tạo và cung cấp nguồn nhân lực cho thị trường lao động. Sinh viên tốt nghiệp là kết quả trọng yếu của quá trình giáo dục này. Thị trường lao động do các doanh nghiệp đại diện, là nơi tiếp nhận và sử dụng nguồn nhân lực này. Mối liên hệ giữa cơ sở giáo dục đại học và doanh nghiệp được hình thành thông qua các hoạt động tuyển dụng và sử dụng sinh viên tốt nghiệp. Nhiều mô hình nghiên cứu đã được xây dựng để khám phá mối quan hệ này. Nó tập trung vào năng lực làm việc, kỹ năng làm việc và tình trạng việc làm của sinh viên sau khi ra trường [4] (xem Hình 1).

Harvey (2002) đã phát triển một mô hình nhằm thúc đẩy kỹ năng làm việc của sinh viên tốt nghiệp bằng cách điều tra các bên liên quan trong quá trình đào tạo và sử dụng nguồn nhân lực cùng với những yếu tố quan trọng ảnh hưởng đến khả năng làm việc. Harvey nhấn mạnh sự quan trọng của việc kết nối chặt chẽ giữa các doanh nghiệp và cơ sở giáo dục đào tạo trong việc phát triển kỹ năng và phẩm chất cho sinh viên tốt nghiệp [5]. Các bên liên quan trong quá trình này bao gồm sinh viên tốt nghiệp, cơ sở giáo dục nghề nghiệp và giáo dục đại học cũng như nhà tuyển dụng. Sinh viên tốt nghiệp có trách nhiệm tận dụng và tham gia vào các cơ hội phát triển nghề nghiệp được cung cấp tại các cơ sở giáo dục này,

Hình 1: Mô hình hình thành và phát triển kỹ năng làm việc của sinh viên tốt nghiệp [5]

đồng thời tích lũy kinh nghiệm để nâng cao kỹ năng làm việc của mình.

Đào tạo theo yêu cầu thực tiễn là một giải pháp quan trọng để cải thiện chất lượng nguồn nhân lực. Trong suốt hai thập kỉ vừa qua, giáo dục nghề nghiệp đã phát triển một cách đáng kể về quy mô và mục tiêu đào tạo với nguồn đầu tư đa dạng hơn. Tuy nhiên, quá trình cải tiến giáo dục vẫn chưa hoàn toàn có tính hệ thống và toàn diện, dẫn đến những thành tựu chưa đạt được sự vững chắc như kì vọng. Hiện nay, giáo dục nghề nghiệp vẫn còn nhiều hạn chế và thiếu sót, không thể đáp ứng được yêu cầu và sự phát triển của xã hội [6]. Nguyên nhân chính là do hệ thống đào tạo chưa đủ sáp nhập với yêu cầu thực tế của thị trường lao động ngày nay. Yêu cầu về cơ cấu ngành nghề, trình độ và tiêu chuẩn chất lượng lao động ngày càng đa dạng và cao hơn. Tuy nhiên, chất lượng của giáo dục nghề nghiệp và đại học vẫn còn chung chung, ít chương trình đào tạo và cơ sở đạt chuẩn quốc gia. Thậm chí, các chương trình đào tạo đạt chuẩn quốc tế hiện nay vẫn chưa phổ biến [7]. Đào tạo theo yêu cầu của xã hội là bước tiến quan trọng nhằm cải thiện chất lượng giáo dục. Sự hợp tác chặt chẽ giữa các cơ sở giáo dục và nhà tuyển dụng là điều cần thiết trong quá trình này, giúp các cơ sở giáo dục nắm bắt được nhu cầu của doanh nghiệp và có hướng đào tạo phù hợp [8].

Quá trình rèn luyện nghiệp vụ chuyên môn cho sinh viên diễn ra liên tục và đa dạng về hình thức, nhằm giúp sinh viên hình thành những kiến thức, kỹ năng và thao tác liên quan đến ngành nghề. Sự kết hợp chặt chẽ giữa lí thuyết và thực hành được thực hiện một cách thường xuyên và khoa học, là yếu tố then chốt trong quá trình này. Nếu sinh viên được đào tạo bài bản và khoa học trong suốt thời gian học tập tại trường, họ sẽ

có năng lực nghề nghiệp vững và kỹ năng hoạt động chuyên môn phù hợp, đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay [9].

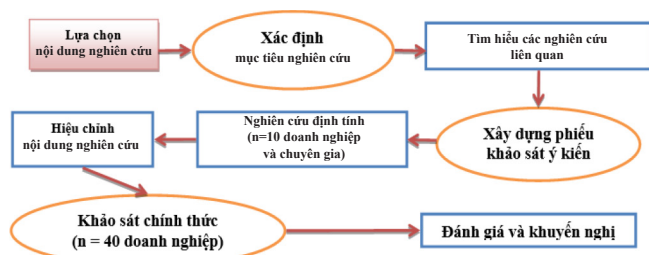
Dựa trên kinh nghiệm thành công của các chính sách giáo dục từ nhiều quốc gia trên thế giới, Việt Nam đã và đang áp dụng những giải pháp phát triển mô hình giáo dục nghề nghiệp và đại học. Sự hợp tác chặt chẽ giữa cơ sở giáo dục nghề nghiệp và doanh nghiệp được xem là bước tiến lớn nhằm nâng cao chất lượng đào tạo nghề, đáp ứng tốt hơn nhu cầu của thị trường lao động. Sinh viên có nhiều cơ hội tiếp cận thực tiễn sản xuất tại các doanh nghiệp, từ đó nâng cao kỹ năng nghề và tăng khả năng tìm kiếm việc làm. Tuy nhiên, việc đào tạo liên kết với thực tiễn vẫn chưa có quy định rõ ràng và thiếu tính nhất quán giữa yêu cầu của doanh nghiệp và thiết kế chương trình đào tạo, chưa đáp ứng đầy đủ các yêu cầu của doanh nghiệp [10].

Sự tiến bộ nổi bật của khoa học và công nghệ cùng với sự gia tăng các yêu cầu về năng lực chuyên môn và chiến lược kinh doanh đã đặt ra những thử thách lớn đối với các cơ sở giáo dục nghề nghiệp. Các chính sách và quy định của Chính phủ và Bộ Lao động, Thương binh và Xã hội đã đề ra yêu cầu cần thiết về đổi mới trong quản lí hoạt động đào tạo nghề. Một nghiên cứu tại Trường Cao đẳng Việt Đức Nghệ An liên quan đến chất lượng của hoạt động tại các trường dạy nghề đã phân tích tình hình hiện tại, bao gồm cả lợi thế và nhược điểm của quản lí hoạt động dạy nghề tại Việt Nam. Kết quả nghiên cứu cho thấy, chất lượng đào tạo chịu ảnh hưởng rất nhiều trong việc kết nối chặt chẽ giữa nhà trường với doanh nghiệp. Trong quá trình hợp tác sẽ giúp đưa ra các cải tiến cần thiết bao gồm: Điều chỉnh nội dung, chương trình và kế hoạch đào tạo; Cải thiện quản lí hoạt động dạy và học; Thúc đẩy mối liên kết giữa đào tạo nghề và thị trường lao động cùng với sự tham gia của doanh nghiệp [11].

Các nghiên cứu đã chỉ ra rằng, để đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao, cần phải kết hợp mật thiết giữa đào tạo và yêu cầu thực tiễn. Một số tác giả đã đề xuất việc đổi mới đào tạo bằng cách tăng cường kỹ năng ứng dụng và thực hành. Tuy nhiên, các nghiên cứu này chưa đi sâu vào phân tích cụ thể về cách kết hợp giữa đào tạo và thực tiễn sẽ ảnh hưởng đến chất lượng đào tạo. Hiện nay, vẫn thiếu các nghiên cứu đánh giá việc kết nối giữa doanh nghiệp và các cơ sở giáo dục nghề nghiệp cũng như giáo dục đại học.

2.2. Phương pháp nghiên cứu

Trong nghiên cứu này, tác giả áp dụng phương pháp nghiên cứu định tính và phương pháp nghiên cứu định lượng. Việc kết hợp hai phương pháp này được tóm tắt trong giai đoạn nghiên cứu liên quan đến việc đánh giá sự kết nối giữa doanh nghiệp và cơ sở giáo dục (xem Hình 2).

Hình 2: Quy trình nghiên cứu liên quan đến việc đánh giá sự kết nối giữa doanh nghiệp và cơ sở giáo dục

Trong nghiên cứu này, tác giả sử dụng thang đo Likert với 5 mức độ quy về điểm trung bình được chuẩn hóa thành thang điểm 5 để đánh giá từ mức độ 1 đến mức độ 5 (xem Bảng 1).

Mô hình nghiên cứu lí thuyết bao gồm ba nội dung chính: 1) Vai trò và ý nghĩa của việc kết nối của doanh nghiệp với cơ sở giáo dục; 2) Thực trạng của việc kết nối của doanh nghiệp và cơ sở giáo dục; 3) Các giải pháp nâng cao kết nối doanh nghiệp với cơ sở giáo dục.

2.3. Kết quả và bàn luận

Mục tiêu của nghiên cứu này là đánh giá mức độ kết

nối giữa doanh nghiệp và cơ sở giáo dục đại học. Do đó, đối tượng khảo sát chủ yếu là các doanh nghiệp. Chúng tôi đã thu thập ý kiến của 40 doanh nghiệp sử dụng người học tốt nghiệp từ Trường Đại học Sài Gòn, trong đó có 24 doanh nghiệp thuộc Nhà nước (60%) và 16 doanh nghiệp không thuộc Nhà nước (40%). Tác giả đã sử dụng công cụ Cronbach's Alpha để kiểm tra độ tin cậy của thang đo. Kết quả cho thấy, độ tin cậy của bảng khảo sát đạt 0.89, chứng tỏ bảng khảo sát có độ tin cậy cao và có thể được sử dụng để phân tích vấn đề nghiên cứu.

a. Vai trò và ý nghĩa của việc kết nối của cơ sở giáo dục với doanh nghiệp

Việc kết nối giữa cơ sở giáo dục và doanh nghiệp không chỉ mang lại lợi ích cho sinh viên mà còn góp phần vào sự phát triển bền vững của hệ thống giáo dục thông qua các hoạt động như: doanh nghiệp cung cấp thông tin về nhu cầu kĩ năng và kiến thức cần thiết, giúp cơ sở giáo dục cập nhật và điều chỉnh chương trình học phù hợp với thực tiễn. Người học có cơ hội thực tập, thực hành tại doanh nghiệp, từ đó tích lũy kinh nghiệm và tăng cơ hội tìm việc sau khi tốt nghiệp. Ngoài ra, hợp tác với doanh nghiệp giúp cơ sở giáo dục tiếp cận công

Bảng 1: Quy ước tính mức độ của thang đo Likert

$1.0 \leq \text{ĐTB} < 1.8$	$1.8 \leq \text{ĐTB} < 2.6$	$2.6 \leq \text{ĐTB} < 3.4$	$3.4 \leq \text{ĐTB} < 4.2$	$4.2 \leq \text{ĐTB} < 5.0$
Hoàn toàn không đồng ý	Không đồng ý	Phân vân	Đồng ý	Rất đồng ý
Hoàn toàn không khả thi	Không khả thi	Phân vân	Khả thi	Rất khả thi
Hoàn toàn không cần thiết	Không cần thiết	Phân vân	Cần thiết	Rất cần thiết
Yếu	Kém	Trung bình	Khá	Tốt

Bảng 2: Đánh giá tính cần thiết của việc kết nối của cơ sở giáo dục với doanh nghiệp

STT	Vai trò và ý nghĩa của việc kết nối của cơ sở giáo dục với doanh nghiệp	Mức độ đồng ý		Thứ hạng
		Điểm trung bình	Độ lệch chuẩn	
Vai trò của việc kết nối của cơ sở giáo dục với doanh nghiệp				
VT1	Cập nhật chương trình đào tạo	4.65	0.73	2
VT2	Tạo cơ hội thực tập và việc làm	4.57	0.74	3
VT3	Nâng cao chất lượng đào tạo	4.73	0.74	1
VT4	Phát triển kĩ năng mềm	4.57	0.66	3
Ý nghĩa việc kết nối của cơ sở giáo dục với doanh nghiệp				
YN1	Đáp ứng nhu cầu thị trường lao động	4.62	0.68	3
YN2	Tăng cường mối quan hệ hợp tác	4.56	0.69	4
YN3	Nâng cao năng lực cạnh tranh	4.94	0.84	1
YN4	Hỗ trợ nghiên cứu và phát triển	4.64	0.67	2
YN5	Phát triển nguồn lực con người	4.51	0.77	5
	Trung bình chung	4.18	0.65	

nghệ, thiết bị hiện đại và các phương pháp làm việc tiên tiến, từ đó nâng cao chất lượng giảng dạy và học tập. Người học không chỉ học kiến thức chuyên môn mà còn phát triển kỹ năng mềm như giao tiếp, làm việc nhóm, quản lý thời gian thông qua môi trường doanh nghiệp. Việc kết nối giúp đào tạo ra nguồn nhân lực phù hợp với yêu cầu thực tiễn của thị trường lao động, giảm tình trạng “thừa thầy, thiếu thợ”. Mỗi quan hệ hợp tác giữa doanh nghiệp và cơ sở giáo dục góp phần xây dựng cộng đồng kinh tế - giáo dục vững mạnh, tạo nền tảng phát triển bền vững cho cả hai bên. Bên cạnh đó, sự kết nối của doanh nghiệp và cơ sở giáo dục sẽ giúp cơ sở giáo dục tạo dựng uy tín và thương hiệu, thu hút sinh viên. Doanh nghiệp có thể nâng cao năng lực cạnh tranh nhờ đội ngũ nhân lực chất lượng cao. Doanh nghiệp và cơ sở giáo dục có thể hợp tác trong các dự án nghiên cứu và phát triển, từ đó thúc đẩy đổi mới sáng tạo và ứng dụng công nghệ mới vào sản xuất và kinh doanh. Mỗi quan hệ này góp phần phát triển toàn diện nguồn lực con người, đáp ứng nhu cầu của xã hội và đóng góp vào sự phát triển kinh tế - xã hội của đất nước.

Kết quả ở Bảng 2 cho thấy vai trò của việc kết nối giữa các cơ sở giáo dục và doanh nghiệp được đánh giá cao trong nhiều khía cạnh như cập nhật chương trình

đào tạo, tạo cơ hội thực tập và việc làm. Đặc biệt, việc nâng cao chất lượng đào tạo và phát triển kỹ năng mềm cho sinh viên nhận được sự đồng ý mạnh mẽ từ phía doanh nghiệp với điểm trung bình từ 4.57 đến 4.73. Trong đó, kết nối giữa doanh nghiệp và cơ sở giáo dục nhằm nâng cao chất lượng đào tạo là yếu tố được đồng thuận cao nhất từ phía các doanh nghiệp. Đồng thời, ý nghĩa của việc kết nối cũng được đánh giá rất cao từ phía doanh nghiệp với điểm trung bình từ 4.51 đến 4.94. Qua sự kết nối này, các cơ sở giáo dục có thể cải thiện uy tín và thương hiệu của mình, thu hút nhiều sinh viên hơn, từ đó nâng cao năng lực cạnh tranh với các cơ sở giáo dục khác.

b. Thực trạng việc kết nối giữa cơ sở doanh nghiệp và cơ sở giáo dục

Hiện nay, việc kết nối giữa cơ sở giáo dục và doanh nghiệp tại Việt Nam đang gặp phải nhiều thách thức cũng như cơ hội.

Phân tích từ Bảng 3 chỉ ra rằng, mức độ cần thiết của việc kết nối giữa các cơ sở giáo dục và doanh nghiệp rất cao (điểm trung bình = 4.6), trong khi đó mức độ thực tế của kết nối chỉ ở mức khá (điểm trung bình = 3.69) với độ lệch chuẩn từ 0.67 đến 0.76. Cụ thể như sau:

- Mỗi quan hệ hợp tác trong việc cung cấp thông tin

Bảng 3: Đánh giá thực trạng việc kết nối của cơ sở giáo dục đại học với doanh nghiệp

STT	Kết nối của cơ sở giáo dục với doanh nghiệp	Mức độ cần thiết		Mức độ kết nối		Chênh lệch
		Điểm trung bình	Độ lệch chuẩn	Điểm trung bình	Độ lệch chuẩn	
1	Quan hệ hợp tác cung cấp thông tin về yêu cầu và xu hướng phát triển của thị trường lao động.	4.51	0.71	3.86	0.77	0.65
2	Phát triển chương trình đào tạo và đào tạo theo yêu cầu của doanh nghiệp.	4.49	0.79	3.81	0.75	0.68
3	Cung cấp cơ hội thực tập và chương trình làm việc để người học có trải nghiệm thực tế.	4.72	0.67	3.62	0.69	1.10
4	Tạo cơ hội cho người học để tiếp cận với môi trường làm việc phát triển kỹ năng mềm và kinh nghiệm thực tế.	4.49	0.70	3.42	1.29	1.07
5	Hợp tác và cung cấp tài trợ, hỗ trợ trong các dự án nghiên cứu và phát triển liên quan đến ngành.	4.38	0.63	3.71	0.73	0.67
6	Sự tham gia của doanh nghiệp trong quá trình đào tạo để tìm kiếm và tuyển dụng tài năng mới.	4.10	0.67	3.53	0.66	0.57
7	Tập huấn và thảo luận về các vấn đề trong ngành phát triển kỹ năng của giảng viên.	4.56	0.64	3.93	0.76	0.63
8	Xây dựng cơ chế và chính sách hỗ trợ hợp tác giữa doanh nghiệp và cơ sở giáo dục.	4.76	0.66	3.71	0.64	1.05
9	Nhận thức trong việc phát triển mối quan hệ đối tác dài hạn trong nghiên cứu, giảng dạy, đào tạo.	4.99	0.64	3.70	0.66	1.29
10	Cơ chế đánh giá và phản hồi giữa doanh nghiệp và cơ sở giáo dục về hiệu quả của việc hợp tác.	4.98	0.62	3.56	0.67	1.42
	Trung bình chung	4.60	0.67	3.69	0.76	0.91

về yêu cầu và xu hướng phát triển của thị trường lao động là rất cần thiết (điểm trung bình = 4.51) nhưng mức độ đáp ứng chỉ ở mức khá (điểm trung bình = 3.86). Điều này cho thấy, nhiều cơ sở giáo dục và doanh nghiệp chưa có mối quan hệ hợp tác thường xuyên và chặt chẽ, thường chỉ mang tính thời vụ hoặc khi có nhu cầu cụ thể.

- Phát triển chương trình đào tạo và đào tạo theo yêu cầu của doanh nghiệp cũng rất cần thiết (điểm trung bình = 4.49) nhưng mức độ đáp ứng chỉ ở mức khá (điểm trung bình = 3.81). Chương trình đào tạo tại nhiều cơ sở giáo dục chưa kịp thời cập nhật để đáp ứng yêu cầu thực tế từ doanh nghiệp, dẫn đến khoảng cách giữa lý thuyết và thực tiễn.

- Cung cấp cơ hội thực tập và chương trình làm việc để sinh viên có trải nghiệm thực tế là rất cần thiết (điểm trung bình = 4.72) nhưng mức độ đáp ứng chỉ ở mức khá (điểm trung bình = 3.62), với độ chênh lệch là 1.1 điểm. Mặc dù có nhu cầu thực tập cho sinh viên nhưng không phải lúc nào cũng đủ cơ hội thực tập tại các doanh nghiệp do hạn chế về số lượng vị trí thực tập hoặc thiếu sự hợp tác từ phía doanh nghiệp.

- Tạo cơ hội cho sinh viên tiếp cận với môi trường làm việc để phát triển kỹ năng mềm và kinh nghiệm thực tế là rất cần thiết (điểm trung bình = 4.49) nhưng mức độ đáp ứng chỉ ở mức khá (điểm trung bình = 3.42), với độ chênh lệch là 1.07 điểm. Chương trình đào tạo hiện tại chủ yếu tập trung vào kiến thức lý thuyết mà chưa chú trọng đủ vào thực hành, dẫn đến sinh viên thiếu kỹ năng mềm và kinh nghiệm thực tế khi ra trường.

- Hợp tác giữa doanh nghiệp và cơ sở giáo dục trong các dự án nghiên cứu và phát triển (R&D) còn hạn chế (điểm trung bình = 3.42), mức độ gắn kết khá, do thiếu cơ chế hợp tác hiệu quả.

- Sự tham gia của doanh nghiệp trong quá trình đào tạo để tìm kiếm và tuyển dụng tài năng mới được đánh giá ở mức khá (điểm trung bình = 3.53). Nhiều doanh nghiệp chưa tham gia vào quá trình đào tạo như giảng dạy, hướng dẫn thực tập hoặc hỗ trợ tài chính cho các dự án học thuật.

- Tập huấn và thảo luận về các vấn đề trong ngành để phát triển kỹ năng của giảng viên được đánh giá ở mức khá (điểm trung bình = 3.93). Điều này cho thấy, một số giảng viên tại các cơ sở giáo dục chưa có nhiều kinh nghiệm thực tế trong ngành.

- Cơ chế và chính sách hỗ trợ hợp tác giữa doanh nghiệp và cơ sở giáo dục được đánh giá ở mức khá (điểm trung bình = 3.71). Tuy nhiên, hiện nay các cơ chế và chính sách chưa hoàn thiện, gây khó khăn cho việc xây dựng và duy trì mối quan hệ hợp tác bền vững.

- Nhận thức về tầm quan trọng của việc kết nối giữa giáo dục và doanh nghiệp chưa đồng đều giữa các cơ sở giáo dục và doanh nghiệp (điểm trung bình = 3.70), dẫn

đến sự chênh lệch trong mức độ tham gia và hợp tác.

- Cơ chế đánh giá và phản hồi giữa doanh nghiệp và cơ sở giáo dục về hiệu quả hợp tác chưa hoàn thiện (điểm trung bình = 3.56), gây khó khăn trong việc cải thiện và nâng cao chất lượng hợp tác.

Nhìn chung, kết nối giữa cơ sở giáo dục và doanh nghiệp tại Việt Nam hiện nay vẫn còn nhiều hạn chế, đòi hỏi sự nỗ lực và cải thiện từ cả hai phía để tạo ra môi trường học tập và làm việc hiệu quả, đáp ứng nhu cầu ngày càng cao của thị trường lao động.

c. Các giải pháp nâng cao kết nối doanh nghiệp với cơ sở dạy nghề và cơ sở giáo dục

Giáo dục không chỉ có nhiệm vụ cung cấp nguồn nhân lực mà còn đóng vai trò quan trọng trong việc thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội. Tuy nhiên, thực tế cho thấy thị trường lao động hiện đang đối mặt với nhiều thách thức, đặc biệt là sự thiếu hụt nguồn nhân lực có trình độ và kỹ năng phù hợp với yêu cầu phát triển của xã hội. Điều này phản ánh sự hạn chế trong việc kết nối giữa giáo dục và thực tiễn. Do đó, trên cơ sở khảo sát thực trạng, bài viết đưa ra các giải pháp cụ thể nhằm tăng cường sự liên kết giữa doanh nghiệp và các cơ sở giáo dục:

- Dựa trên các quy định của các cấp, các cơ sở giáo dục cần xây dựng các chính sách khuyến khích và hỗ trợ hợp tác giữa doanh nghiệp và cơ sở giáo dục.

- Các cơ sở giáo dục cần liên tục điều chỉnh và cập nhật chương trình đào tạo, tiếp thu ý kiến từ doanh nghiệp để đảm bảo nội dung giảng dạy đáp ứng yêu cầu thực tế của doanh nghiệp.

- Thiết lập các chương trình thực tập bắt buộc, hợp tác với doanh nghiệp để cung cấp cơ hội thực tập, giúp sinh viên có thể tích lũy kinh nghiệm thực tế và nâng cao kỹ năng làm việc.

- Thúc đẩy các dự án hợp tác nghiên cứu giữa doanh nghiệp và cơ sở giáo dục, tập trung vào những lĩnh vực công nghệ mới, ứng dụng thực tiễn cao và có tiềm năng phát triển kinh tế.

- Mời doanh nghiệp tham gia giảng dạy, chia sẻ kinh nghiệm thực tiễn và cung cấp các khóa học chuyên đề, giúp sinh viên có cái nhìn sâu hơn về ngành nghề.

- Kết hợp các khóa học về kỹ năng mềm như giao tiếp, làm việc nhóm, quản lý thời gian vào chương trình đào tạo, đồng thời tăng cường các buổi học thực hành và mô phỏng môi trường làm việc thực tế.

- Thành lập các trung tâm hợp tác tại doanh nghiệp và cơ sở giáo dục để có thể thường xuyên gặp gỡ, trao đổi và triển khai các chương trình hợp tác.

- Tổ chức các sự kiện, hội thảo, hội nghị thường niên để tạo diễn đàn trao đổi giữa doanh nghiệp và cơ sở giáo dục, thúc đẩy sự hiểu biết và hợp tác lâu dài.

- Thiết lập một hệ thống thông tin kết nối giữa doanh nghiệp và cơ sở giáo dục, giúp chia sẻ thông tin về nhu

Bảng 4: Tính cần thiết và khả thi của các giải pháp nâng cao kết nối giữa doanh nghiệp và cơ sở giáo dục

STT	Giải pháp nâng cao kết nối giữa doanh nghiệp và cơ sở giáo dục	Mức độ cần thiết		Mức độ khả thi	
		Điểm trung bình	Độ lệch chuẩn	Điểm trung bình	Độ lệch chuẩn
GP1	Xây dựng và hoàn thiện cơ chế, chính sách hỗ trợ hợp tác.	4.66	0.79	4.41	0.72
GP2	Cập nhật và điều chỉnh chương trình đào tạo theo nhu cầu thực tiễn.	4.64	1.22	4.53	0.94
GP3	Tăng cường cơ hội thực tập và trải nghiệm thực tế cho sinh viên.	4.77	0.83	4.70	0.44
GP4	Đẩy mạnh hợp tác trong nghiên cứu và phát triển (R&D).	4.61	0.8	4.42	0.48
GP5	Tạo điều kiện để doanh nghiệp tham gia vào quá trình đào tạo.	4.88	0.72	4.86	0.35
GP6	Phát triển kĩ năng mềm và kĩ năng nghề cho sinh viên.	4.81	0.83	4.78	1.05
GP7	Thiết lập các trung tâm hợp tác doanh nghiệp - giáo dục.	4.72	0.82	4.68	0.93
GP8	Tổ chức các hội thảo, hội nghị kết nối doanh nghiệp và giáo dục.	4.64	0.85	4.64	0.88
GP9	Xây dựng mạng lưới liên kết và trao đổi thông tin.	4.77	0.79	4.65	1.01
GP10	Đánh giá và cải tiến liên tục hợp tác.	4.79	0.81	4.65	1.03
	Trung bình chung	4.73	0.85	4.63	0.78

cầu tuyển dụng, yêu cầu kĩ năng và cơ hội thực tập một cách nhanh chóng và hiệu quả.

- Thiết lập cơ chế đánh giá và phản hồi thường xuyên giữa doanh nghiệp và cơ sở giáo dục, từ đó điều chỉnh và cải tiến các hoạt động hợp tác để đảm bảo hiệu quả và đáp ứng nhu cầu của cả hai bên.

Quan sát kết quả từ Bảng 4 cho thấy, các giải pháp nâng cao kết nối giữa doanh nghiệp và cơ sở giáo dục được đánh giá ở mức độ rất cần thiết (điểm trung bình = 4.73) và rất khả thi (điểm trung bình = 4.63). Trong đó, các nội dung như tạo điều kiện để doanh nghiệp tham gia vào quá trình đào tạo nhận được sự ủng hộ cao từ phía doanh nghiệp (điểm trung bình từ 4.86 đến 4.88) và giải pháp phát triển kĩ năng mềm và kĩ năng nghề cho sinh viên thông qua kết nối giữa doanh nghiệp và cơ sở giáo dục cũng được đánh giá cao về mức độ cần thiết và khả thi (điểm trung bình từ 4.78 đến 4.81). Điều này cho thấy, nếu các giải pháp này được thực hiện một cách đồng bộ và hiệu quả thì sẽ góp phần nâng cao chất lượng đào tạo, đáp ứng nhu cầu thực tiễn của thị trường lao động và thúc đẩy sự phát triển bền vững cho cả doanh nghiệp và cơ sở giáo dục.

3. Kết luận

Dựa vào các phân tích trên, có thể nhận thấy rằng, việc kết nối giữa các doanh nghiệp và cơ sở giáo dục hiện

chưa hoàn toàn đáp ứng được yêu cầu thực tế. Đào tạo phải đi đôi với các yêu cầu thực tiễn để nâng cao chất lượng nguồn nhân lực. Để thực hiện điều này, sự hợp tác chặt chẽ giữa các cơ sở giáo dục và doanh nghiệp là cần thiết. Thị trường lao động ngày càng đa dạng và phong phú. Do đó, các cơ sở giáo dục nghề nghiệp và đại học cần phải đào tạo sinh viên có khả năng làm việc độc lập, tự tin và có khả năng thích ứng với những thay đổi. Bên cạnh đó, các cơ sở giáo dục cần phải xác định rõ yêu cầu của doanh nghiệp để đào tạo theo đúng thực tiễn. Việc này đòi hỏi sự linh hoạt và sáng tạo trong việc thiết kế quá trình và nội dung đào tạo cũng như cơ chế đánh giá và cập nhật nội dung. Thực hiện các giải pháp này không dễ dàng và đòi hỏi có sự đổi mới trong quản lí và tổ chức hoạt động đào tạo và dạy nghề, đồng thời thúc đẩy sự hợp tác giữa các bên liên quan.

Tóm lại, việc đẩy mạnh kết nối giữa doanh nghiệp và cơ sở giáo dục là bước đi quan trọng trong việc đảm bảo chất lượng nguồn nhân lực và thúc đẩy sự phát triển bền vững của nền kinh tế - xã hội. Để đạt được thành công, chúng ta cần có sự hợp tác và nỗ lực từ tất cả các bên liên quan. Việc kết nối mạnh mẽ và hiệu quả giữa doanh nghiệp và cơ sở giáo dục là yếu tố then chốt để nâng cao chất lượng đào tạo và đảm bảo rằng, sinh viên tốt nghiệp có thể đáp ứng ngay lập tức nhu cầu của thị trường lao động.

Tài liệu tham khảo

- [1] Ngô Xuân Bình, (6/2011), *Đào tạo nguồn nhân lực của Thành phố Hồ Chí Minh hướng tới thị trường tuyển dụng lao động*, Tạp chí Khoa học Giáo dục, số 69, tr.58 - 60.
- [2] Chính phủ, (24/01/2018), *Nghị quyết số 08/NQ-CP ban hành Chương trình hành động nhằm thực hiện Nghị quyết số 19-NQ/TW ngày 25 tháng 10 năm 2017 Hội nghị lần thứ sáu Ban Chấp hành Trung ương khóa XII*.
- [3] Lê Chi Lan, (3/2013), *Đánh giá chương trình đào tạo theo yêu cầu của doanh nghiệp*, Tạp chí Giáo dục, số 305, kì 1, tr.29 -30.
- [4] Siti Nur Fazillah Mohd Fauzi Nor'aini Yusof, Nazirah

- Zainul Abidin, Hanizam Awang, (2013), *Improving Graduates' Employability Skills through Industrial Training: Suggestions from Employers*, Journal of Education and Practice, No.4 (Vol.4), pp. 23 - 29.
- [5] Lee Harvey, (2002), *New realities: The relationship between higher education and employment*, Printed in the Netherlands, Kluwer Academic Publishers.
- [6] Mai Yến Lan, (10/2023), *Thực trạng và giải pháp quản lý giáo dục nghề nghiệp*, Tạp chí điện tử Giáo chức Việt Nam.
- [7] Đào Trọng Thi, (3/2011), *Một số ý kiến về quan điểm và giải pháp nâng cao chất lượng giáo dục đại học*, Tạp chí Khoa học Giáo dục, số 66, tr.5-7.
- [8] Nguyễn Thị Tuyết Chinh, (9/2011), *Đào tạo theo yêu cầu xã hội - Vấn đề sống còn của các cơ sở giáo dục nghề nghiệp và các trường đại học hiện nay*, Tạp chí Giáo dục, số đặc biệt.
- [9] Trần Thanh Hải - La Thị Kim Bích - Huỳnh Thanh Quan, (12/2020), *Thực trạng và giải pháp nâng cao chất lượng hoạt động đào tạo nghiệp vụ sư phạm cho sinh viên sư phạm cơ sở giáo dục nghề nghiệp và các Trường Đại học An Giang*, Tạp chí Giáo dục, số 491, kì 1, tr.54-58.
- [10] Vũ Đức Tâm - Phan Hùng Thư, (10/2020), *Quản lý chất lượng chương trình đào tạo: Một nghiên cứu về các mô hình quản lý chất lượng*, Tạp chí Giáo dục, số 488, kì 2, tr.01-06.
- [11] Nguyễn Đức Toàn, (5/2020), *Thực trạng quản lý hoạt động đào tạo nghề của Trường Cao đẳng Việt Đức Nghệ An*, Tạp chí Giáo dục, số đặc biệt, kì 1, tr.284-288.

SOLUTIONS FOR ENHANCING THE COLLABORATION BETWEEN BUSINESSES AND HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

Le Chi Lan

Email: chilansgu.kt@gmail.com
 Sai Gon University
 273 An Duong Vuong, District 5,
 Ho Chi Minh City, Vietnam

ABSTRACT: *Training high-quality human resources to meet the needs of the labor market is a crucial issue that education and training institutions pay special attention to. Improving the quality of human resources is considered a critical and urgent factor in education. The study collected opinions from 40 businesses to evaluate the level of necessity and responsiveness in collaboration between enterprises and educational institutions. Research results show the gap between demand and supply, in which the level of need is high, but the level of response is only good. A close connection between theory and practice during training is essential to solve this problem. The article proposes several solutions to improve the cooperation between businesses and vocational and higher education institutions.*

KEYWORDS: Solutions, business, collaboration, educational institution, human resources.